

Porosz szénés koksz-szal vetekszik a 7000 kalóriás kokszosodó Pécsi tojás brikett. Kapható Pécsi kőszéntelepén Zrínyi u. 4-6. Telefon 28-02.

Erdélyi Jenő nyolcvanpengős havi tiszteletdíja nem tekinthető illetménynek, mert azt a polgármesteri megbízás alapján végzett kórházi szolgálataiért kapja és azért kapja, mert az Orvosszövetség határozata szerint *ingyenes munkát orvos nem végezhet semmiféle kórházban*. Megállapította a választmány azt is, hogy dr. Erdélyi Jenő közel husz esztendőn keresztül *minden tisz-*

teletdíj nélkül látta el a kórházban a szakorvosi teendőket és csak azóta kapta ezt a tiszteletdíjat, amióta az Orvosszövetség a kérdéses határozatot hozta. Erdélyi orvosi szolgálata és az érte folyósított tiszteletdíj között olyan nagy értékbeli különbség van — állapította meg a választmány —, hogy Erdélyi főorvos *többet ad a városnak, mint amennyit kap.*

Prágai és amerikai archeologusok Szegeden

(A Délmagyarország munkatársától.) Néhány nappal ezelőtt érdekes vendége volt a szegedi múzeumnak. Dr. J. Kandiba, a prágai egyetem archeológusa érkezett Szegedre és dr. Banner János egyetemi magántanárt kereste fel. Banner professzor Hódmezővásárhely környékén végzett ásatásokat és az ásatások eredményét legutóbb részletes tanulmányban dolgozta fel. A francia nyelven is megjelent tanulmányt olvasta a prágai professzor és elhatározta, hogy Szegeden felkeresi Banner professzort és megnézi a múzeumban Móra Ferenc népvándorláskorabeli ásatásainak világhírű anyagát.

Egynapi szegedi időzés után Kandiba professzor Vásárhelyre utazott, ahol a múzeumban többek között megtekintette azokat a régiségeket is,

amelyek Móra Ferenc halála után kerültek vissza Vásárhelyre. Banner professzor ásatásainak színhelyén is járt a prágai tudós, aki tegnap Szegeden keresztül utazott vissza Prágába. Elutazása előtt kijelentette, hogy az amerikai archeológusok körében rendkívül nagy érdeklődést mutatnak a szegedkörnyéki ásatások iránt és a tavasz folyamán több amerikai tudós érkezik Szegedre. Az amerikai archeológusok eddig jobbra a Balkánon, Bulgáriában és Szerbiában kutattak, most, hogy értesültek, Szeged és Vásárhely környékén sokkal értékesebb neolitikus emlékeket tartalmazó területek vannak, a jövő év tavaszától kezdve huzamosabb időt Szegeden és környékén fognak eltölteni.

Európa negyvenmillió kisebbségének sorsáról és törekvéseiről NYILATKOZIK AMENDE EWALD, az európai nemzetiségek kongresszusának főtitkára

Bécs, november. Badenben fogadott pár nappal ezelőtt Amende Ewald doktor, a Genfben székelő „Európai Nemzetiségek Kongresszusának” főtitkára. Most jött haza Amerikából, ahova Innitzer osztrák hercegérsek különleges megbízásából utazott el. Pihenmi jött Badenbe, de — szobájában nemcsak az íróasztal, hanem minden talpalattnyi hely írószékkel, könyvekkel, aktákkal van tele. Írások hevernek az ágyon, a sezlónon, az éjjeli szekrény márvány lapján, a toilett-tükörön, a sarokban a szőnyegen és írások vannak még a szekrény tetején is. A termates Amende doktor valósággal elvész a rengeteg írás között.

Beszélgetésünk elején megkérdeztem, mikor érkezett meg, mire — hogy kielégítse kíváncsiságomat — megnézi az utlevelét. Ilyen utlevelet még nem láttam.

Estlandban, Talinban állították ki — a vezértitkár estlandi — és huszonhárom vizum van

benne. Megszámoltam a kilépő és belépő álmások kerek, háromszögletes, kockaalakú, lila, fekete és vörös bélyegzőit: Amende doktor utlevelét két év alatt csak a határállomásokon kétszázötvennégyeszer bélyegezték le. Egymás hegyén-hátán vannak a stampigliák. Ezt az utlevelet egykoron múzeumok vitrinjei mögött mutogatják majd az elkövetkező generációknak, amely szívből sajnálja majd azt a kort, amikor írás kellett hozzá, ha az ember az egyik országból a másikba akart menni.

Az „Európai Nemzetiségek Kongresszusát” tudvalevően a kisebbségi sorsban élő népek képviselőit egyesíti magában. Amende doktorral tehát a kisebbségekről beszélgetünk el, a politika teljes kikapcsolásával.

Nevetve mondja: — Furcsa állás az enyém. Népeket képvisel, amelyek egyszer mint többség lépnek fel, máskor mint kisebbség küzdenek sorsuk ja-

vitásáért. Európa valamennyi népe kétféle életet él: többségi és kisebbségi életet. Odahaza: a saját országában a többség, a szomszéd államokban: kisebbség. Számszerűleg legnagyobb kisebbség Európában az ukrán, amely Lengyelországban közel hatmillió tömegben él. Sorra következnek aztán a négymilliónyi katalán Spanyolországban, majd a három és fél milliónyi német Csehszlovákiában. Aránylag legnagyobb a magyar kisebbség: a magyar nemzetnek egyharmad része él kisebbségi sorsban négy környező államban.

— A legideálisabb a helyzet az északi államokban. Legalább is ezek egy részében. Finnországban például a svéd kisebbség meg van sorsával elégedve. Estlandban a harmánczer német kisebbség teljes kulturális autonómiában él. Lettorszában már szomorú a helyzet. A német kisebbség meg a német uccaneveket sem használhatja. Anélkül, hogy egyes országokra külön kitérnék, el kell mondanom, hogy a kisebbségi helyzet általában — mint Európában minden — rosszabbodott. A szovinizmus az utóbbi időben túlteng. Ennek folytán az ellentétek nagyobbak lesznek. Népek, amelyek hangosan követelték kisebbségi sorsban élő testvéreik számára a belátást, a maguk országában élő kisebbségekkel mostohán bánnak. Ennek aztán — amint azt a mai spanyolországi események legjobban igazolják — néha katasztrofális következmények vannak. Pedig mindez el lenne kerülhető, ha a túlzott szovinizmust a bölcs előrejelzés politikája váltaná fel. A meg nem oldott nemzetiségi kérdés könnyen oka lehet véres eseményeknek.

— A különböző államok közül a legtöbb nemzetisége Lengyelországnak van. Ebben az országban egyedül meg lehetne alakítani a kisebbségek kongresszusát... Nyolc nemzetiség él Lengyelországban: németek, ukránok, oroszok, fehér oroszok, csehek, zsidók, litvánok, szlovákok. Talán Svájc az egyetlen állam, amelynek kisebbsége nincs: hiszen itt a három nemzet, a francia, német és olasz testvéri egyetértésben élnek évszázadok óta egymás mellett. Svájcban sincsen is nemzetiségi kérdés.

— És hogyan lehetne megoldani a problémákat?

— Látja — mondja csöndesen — ez a rengeteg írás, aztán az a még több, ami Genfben van, kivétel nélkül probléma. Negyven millió ember sorsa van beleprezelve ezekbe az aktákba, mert Európában kerekben negyven millió ember él kisebbségi sorsban... Tíz éve van az idén annak, hogy az európai kisebbségek megalkották szövetségüket. Tíz éve dolgozik a kongresszus. Sokszor értünk már el eredményt, még többször végződött munkánk sikertelenséggel. De ez nem csüggeszt el, harcolunk tovább...

— És mikor lesz végleges eredmény?

— Ha majd eljön az ideje annak, — én hiszem, hogy el fog egyszer jönni —, hogy nem kell írást szereznünk hozzá, ha egyik országból a másikba igyekszem, akkor közelebb kerülnek egymáshoz a népek. Megértik egymást és győzni fog a jobb belátás. Mikor következnek ezek? Harcolunk érte, hogy ez az idő elkövetkezzék...
Pál Jób.

Hamisítják az 50 pengősöket

(A Délmagyarország munkatársától.) Az utóbbi hetekben a szegedkörnyéki városokban több hamis 50 pengős tűnt fel. Ugyanekkor az ország többi részében is, Budapesten is helyeztek el ismeretlen tettesek hamisítványokat. Az egész ország rendőrsége keresi a tetteseket. A pénzhamisítók a Rákóczi-fejkepés 50 pengősöket utánozták. Ezek a címletek jelenleg bevonás alatt vannak. A Nemzeti Bank megállapítása szerint a hamisítványok durva kivitelben készültek, valószínűleg fénykép után, azután pedig utána rajzolták a képet szabad kézzel, végül siknyomással készítették el az egyes darabokat. Az utánzatok papíránya silányabb az eredetinél. A papír világosabb színű és puhább, a Rákóczi-kép pedig nem eléggé plasztikus és szinte egybefolyik a többi rajzzal. Az utánzatok cimerrajza feltűnően rossz.

A hamisítványok csakis a vigyázatlan embereket képesek tévedésbe ejteni. Nem is kell alaposabb megfigyelés, máris kitudnik, hogy durva utánzat és nem eredeti bankjegy. A rendőrség figyelmezteti a közönséget, hogy az 50 pengős bankjegyekkel szemben legyen óvatos és vizsgálja meg azokat.

A Szegedi Közfürdő Vaspálya Részvénytársaság igazgatósága, felügyelőbizottsága, tisztviselői és egész személyzete mély megilletődéssel jelenti, hogy az igazgatóság elnöke

dr. Aigner Károly ur

ny. főispán, kir. közjegyző, a szegedi Ferenc József Tudományegyetem disz doktora stb. stb.

munkás életének delén váratlanul elhunyt.

Irányító tevékenységével, fáradhatatlan munkabíráásával, jóakaratu és megértő bánásmódjával mindnyájunk mintaképe volt.

Emlékét mindenkor hálás kegyelettel őrizzük meg.